

ข้อเสนอแนะ 6 ข้อก่อนตอบรับเป็นกรรมการ

John M Green ผู้ซึ่งมีประสบการณ์เป็นกรรมการบริษัทของออสเตรเลียมาอย่างยาวนานนอกจากนั้นยังเป็นอดีตนักวางธุรกิจและนักกฎหมายแนะนำว่า หากมีบริษัทมาทาบทามท่านให้เข้าร่วมเป็นกรรมการ อย่าเพิ่งรีบร้อนตอบรับข้อเสนอ ไม่ว่าบริษัทนี้จะถูกจัดเป็นบริษัทชั้นเลิศขนาดไหน ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าบริษัทนี้เป็นบริษัทที่ดี ไม่ทำให้ชื่อเสียงของท่านกระทบกระเทือน ลองพิจารณาข้อเสนอแนะ 6 ข้อนี้

1: เลือกตอบ "ไม่" ไว้ก่อน

กรรมการหลายคนยอมรับว่า ถ้าสามารถกลับไปแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตได้ จะไม่เข้าไปรับตำแหน่งกรรมการบริษัท ท่านเหล่านั้นกล่าวว่า ความรู้สึกภูมิใจเมื่อได้รับการทาบทาม ทำให้ไม่สนใจที่จะหาข้อมูลของบริษัทที่ควรจะต้องรู้ก่อนตัดสินใจเป็นกรรมการ และคำถามที่ไม่ควรจะถามเลยก็คือ “ผมจะช่วยบริษัทคุณได้อย่างไร” เพราะคำตอบที่จะได้กลับมาคงจะไม่พ้นคำยกย่องสรรเสริญในความสามารถของท่านจนทำให้ท่านยอมตกลงรับตำแหน่ง

ถ้าอยากทราบว่าคุณสมบัติข้อไหนที่ทำให้บริษัทต้องการท่านเข้าไปนั่งเป็นกรรมการ ลองได้ตอบคำถามเหล่านี้ดู ท่านมีความชำนาญด้านเทคนิคหรือความเชี่ยวชาญด้านการตลาดในธุรกิจนี้หรือไม่, ท่านมีประสบการณ์ในภาคธุรกิจนี้หรือไม่, เพราะท่านมีข้อมูลของธุรกิจในภูมิภาคนี้, เพราะท่านมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคนในแวดวงธุรกิจนี้, ท่านเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีเงิน หากท่านไม่ได้มีคุณสมบัติเหล่านี้เลย บางทีบริษัทนั้นอาจจะอยากได้แค่ชื่อของท่านมาเป็นกรรมการ

2: อย่ารับเป็นกรรมการแค่เพราะชื่อเสียงหรือเงินทอง

ลองถามตัวเองว่าทำไมถึงต้องการเป็นกรรมการในบริษัทนี้ คำตอบแทนอาจดูน่าสนใจสำหรับการทำงานไม่เต็มเวลา แต่บางทีอาจไม่คุ้มเมื่อเปรียบเทียบกับความรับผิดชอบที่ตามมา แม้แต่ตำแหน่งกรรมการบริษัทชั้นนำในตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทที่มีอัตราการเติบโตสูงในตลาดก็ใช่ที่จะดูดีเสมอไป เพราะบางทีบริษัทเหล่านั้นอาจกำลังประสบปัญหาภายในหรืออยู่ในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้อยู่ก็ได้ และที่สำคัญท่านต้องไม่ลืมพิจารณาค่าเสียโอกาสที่ต้องเสียไป เพราะอาจมีบริษัทที่เหมาะสมมากกว่ารอท่านอยู่นอกจากนี้ท่านไม่ควรตัดสินใจเข้าร่วมเป็นกรรมการบริษัทเพียงเพราะว่ารู้จักคนในคณะกรรมการ เพราะอาจทำให้ท่านขาดการคิดพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในการเข้าร่วมคณะกรรมการบริษัทนี้

อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา โรนัลด์ เรแกนมีข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเรื่องนี้ว่า “จงไว้ใจคนแต่ต้องพิสูจน์ด้วย”

3: ตรวจสอบภาพรวมของบริษัทเบื้องต้น

ลองดูรายงานของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ของปีล่าสุดเพื่อตรวจสอบสถานะของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ แต่อย่าเชื่อรายงานเหล่านี้ทั้งหมด เพราะรายงานของนักวิเคราะห์บางแห่งยังให้เกรดบริษัทเอนรอนว่า “ควรซื้อ” จนถึงตอนปิดบริษัท

ควรหาโอกาสพบกับ CEO และ CFO รวมถึงผู้ตรวจสอบบัญชีทั้งภายในและภายนอกบริษัทเป็นการส่วนตัว ตรวจสอบบรรยากาศในการทำงาน วัฒนธรรมองค์กรและวิธีการทำงานของผู้บริหารในบริษัท สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสในการทำงาน นอกจากนี้ การพูดคุยกับกรรมการบริษัทหรือผู้บริหารอาวุโสที่เพิ่งพ้นตำแหน่งไป เป็นแหล่งข้อมูลที่ดีอย่างหนึ่ง ถึงแม้ว่าท่านอาจจะไม่ได้รับข้อเท็จจริงทั้งหมด แต่ความเห็นเหล่านี้สามารถช่วยในการตัดสินใจของท่านได้

ถ้าภาพรวมของบริษัทยังดีอยู่ ก็ควรลองตรวจสอบคณะกรรมการบริษัทด้วย ลองดูรายงานการประเมินตนเองของคณะกรรมการบริษัท หาโอกาสเข้าร่วมการประชุมผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบด้วยตัวท่านเอง ดูว่าท่านจะมีความสุขในการทำงานกับคณะกรรมการชุดนี้หรือไม่ ท่านไว้ใจว่าคณะกรรมการชุดนี้ว่าจะร่วมเป็นร่วมตายกับท่านหรือไม่

4: ตามดูกระแสเงินสด

ก่อนที่จะพบกับ CEO และผู้สอบบัญชี ลองตรวจสอบงบการเงินก่อน บริษัทที่แสดงผลกำไรทางบัญชี ก็ยังอาจล้มได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องศึกษากระแสเงินสดหมุนเวียน และอัตราการเสียภาษีซึ่งถ้าต่ำกว่า 30% ก็ต้องตรวจสอบหาสาเหตุ เพราะอาจชี้ให้เห็นถึงการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

ถามคำถามต่อไปนี้กับผู้สอบบัญชี: นโยบายการบัญชีของบริษัทเป็นแบบไหน? แบบอนุรักษนิยม (Conservative) หรือแบบเชิงรุก (Aggressive)? การเจรจาเรื่องรายงานการตรวจสอบบัญชีมีความยากลำบากเพียงใด? มีอะไรอีกบ้างที่ว่าการกรรมการบริษัทหน้าใหม่ น่าจะรู้ไว้ก่อน?

5: ลองมีส่วนได้ส่วนเสีย

ลองพิจารณาลงทุนซื้อหุ้นของบริษัทด้วยเงินก้อนของท่านเอง ไม่ใช่เพียงเพราะเป็นสิ่งที่ควรทำ แต่เพื่อลองดูว่าเมื่อท่านจะลงทุนและได้พิจารณาข้อมูลของบริษัทโดยละเอียดแล้ว ยังมีสิ่งที่ทำให้ท่านตัดสินใจไม่อยากจะซื้อหุ้นบริษัทนี้อีกหรือไม่

6: ตรวจสอบความแข็งแกร่งของบริษัท

ถ้าท่านต้องการทราบความเป็นกรรมการ บริษัท ท่านควรไปดูการดำเนินงานในส่วนต่างๆของบริษัท และไปพบปะลูกค้าพร้อมกับฝ่ายบริหาร เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับงาน ไม่เพียงแต่ท่านจะได้รู้จักกับบริษัทและยุทธศาสตร์ที่นำไปใช้ในเชิงลึก ท่านยังจะได้พบกับโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ และยังสามารถเห็นสัญญาณแรกเริ่มของปัญหาอีกด้วย